

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/188/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217552
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217552.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 15C/10/2013-76 zo dňa 4. marca 2014 a uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 15C/10/2013-95 zo dňa 5. marca 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 15C/10/2013-76 zo dňa 4. marca 2014 r u š í a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 15C/10/2013-95 zo dňa 5. marca 2015 p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že podaným návrhom na začatie konania, ktorý bol podaný na Okresnom súde Levice 28.09.2012 sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť titulom majetkovej škody 125,- eur a titulom nemajetkovej ujmy 376,18 eura z dôvodu, že Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.11.2010 /konanie sa začalo dňa 24.04.2010/ a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby /omeškania viac ako 204 dní/.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie prečítaním obsahu spisu. Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav.

Zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 15Er/92/2010 / súd prvého stupňa zistil tieto skutočnosti:

a) súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Záhradnícka 62, Bratislava podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresnom súde Levice 28.05.2010

b) súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Záhradnícka 62, Bratislava sp. zn. EX 4379/10

c) podkladom exekúcie rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava Karloveské rameno 8, Bratislava sp.zn. SR 01123/10,

d) povinná D. V., nar.: XX.XX.XXXX pre vymoženie 223,01 eura istiny s príslušenstvom

e) Okresný súd Levice uznesením zo dňa 15.10.2010 č.k. 15Er/92/2010-14 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolf Krutý, so sídlom Záhradnícka 62, Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 17.05.2010 doručení Okresnému súde Levice dňa 28.05.2010 zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 08.11.2010.

Ďalej uviedol, že nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri vykonávaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom ako aj právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, ďalej správaním účastníkov súdneho konania, a

aj činnosťou, resp. súčinnosťou štátnych a iných orgánov, ktoré sa zúčastňujú na súdnom konaní. Súd nezisťoval, či došlo k prieťahom v konaní, ale či bola dodržaná zákonná 30 dňová lehota na vydanie rozhodnutia. Zistil, že táto nebola dodržaná.

Podľa názoru súdu prvého stupňa počas exekúcie, v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ by v dôsledku nedodržania zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora mala vzniknúť navrhovateľovi škoda, bolo treba preukázať, že škoda vznikla v príčinnej súvislosti s nedodržaním uvedenej lehoty, čo navrhovateľ nepreukázal. Právny základ tohto nároku by musel spočívať v zodpovednosti odporcu za konanie súdneho exekútora, ktorý mal vykonať až do právoplatného rozhodnutia súdu o jeho zmene všetky potrebné úkony v prospech oprávneného a pokiaľ by ich nevykonal bolo treba, aby navrhovateľ preukázal, že práve nečinnosťou pôvodného exekútora navrhovateľovi vznikla škoda. Navrhovateľ neprodukoval dôkazy k tomu, že škoda spočíva v zmenšení jeho majetku alebo ušlom zisku, ale ako majetkovú škodu uvádza vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou vykonávanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o tom. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody na jeho strane v dôsledku oneskoreného rozhodnutia súdu o jeho návrhu na zmenu exekútora. Pokiaľ ide o náklady spojené so správou pohľadávky - pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému - súd prvého stupňa bol toho názoru, že túto škodu navrhovateľ nešpecifikoval a tieto položky nemožno považovať za škodu v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu. Ku škode, ktorá má spočívať v úkonoch na administráciu listín a komunikácii s pôvodným súdnym exekútorom a na administratívne spracovanie textov urgencií na publikačné výdaje v spojení s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde navrhovateľ nepreukázal. Počas doby od podania návrhu navrhovateľa na zmenu exekútora do rozhodnutie o tomto návrhu navrhovateľovi nevznikla žiadna škoda. Vyjadrenia navrhovateľa o rizikách neskorého vydania rozhodnutia o tom, že nastalo riziko zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosti, súd prvého stupňa považoval za bezvýznamné.

Uviedol, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku za škodu sú: a) protiprávny úkon, alebo škodová udalosť, b) vznik škody, c) príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody a d) zavinenie (to len pre prípad subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie). Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov koncipovaná ako objektívna zodpovednosť. Podľa zákonného ustanovenia § 3 ods. 2 tohto istého zákona zodpovednosti sa nemožno zbaviť. Teda zo strany navrhovateľa - oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu či nebanlivosti, stačí preukázať, že škoda - ak vznikla je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Súd prvého stupňa tu poukázal na článok 43 ods. 3 Ústavy SR. Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu iného orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (zák. ustanovenie § 9 ods. 2). Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej a tiež právnickej osobe, dá sa vyjadriť v peniazoch a spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného a predstavuje také majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu alebo, aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky tohto, že navrátené do predošlého stavu nie je možné alebo účelné. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredným neprerušovaný, nestačí ak je iba sprostredkovaný. Treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa hore citovaného zákona - len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve a len týmto postupom, to znamená, že teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim - teda ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu jeho majetok by sa nezmenšil. Navrhovateľ nepreukázal, že prípadná majetková škoda mu vznikla v príčinnej súvislosti s oneskorené vydaným rozhodnutím Okresného súdu Levice o jeho návrhu na zmenu exekútora.

Súd prvého stupňa súčasne poukázal na to, že k vydaniu rozhodnutia po zákonom stanovenej lehote došlo v čase, kedy sa oprávnený domáhal v exekučných konaniach zaplataenia svojich pohľadávok a z rozhodovacej činnosti súdu e známe, že išlo o veľké množstvo - počet takýchto návrhov, ktoré nebolo možné fyzicky s takým obsadením príslušného oddelenia - exekučného oddelenia - vybaviť v

zákonom stanovenej lehote v každom prípade. Táto okolnosť je podľa názoru súdu a platnej súdnej praxe rozhodujúca a súd nemôže opomenúť okolnosti za ktorých k oneskorenému rozhodnutiu došlo o podanom návrhu navrhovateľa - v exekučnom konaní oprávneného. Nemajetková ujma nezávisí len od zistenia nedodržania zákonnej lehote ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nezistil dôvod pre finančnú satisfakciu - tak ako žiada navrhovateľ - vo forme nemajetkovej ujmy. Zistenie, že vo veci ide o prietah nie je tento súd ako všeobecný súd v tomto konaní oprávnený a povolaný na to, aby to konštatoval. Takéto konanie ani nebolo vedené na inom súde. Nebola preukázaná príčinná súvislosť, medzi nesprávnym postupom a vznikom škody.

Súd prvého stupňa mal jednoznačne za preukázané, že škoda navrhovateľovi nevznikla a po druhé, ak by aj navrhovateľ teoreticky škodu reálne dokladoval - nepreukázal jej spojitosť s nedodržaním zákonnej lehote na zmenu exekútora, teda, že by mu ním tvrdené náklady nevznikli aj tak.

Záverom súd prvého stupňa poukázal na to, že prípadné priznanie nemajetkovej ujmy by bolo v rozpore so zákonným ustanovením § 1 ods. 1 OSP. Podľa tohto zákonného ustanovenia OSP upravuje postup súdu účastníkom v občianskom súdnom konaní tak, aby bol a zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb, ako aj v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že navrhovateľ podniká v podnikateľskej činnosti - poskytovanie spotrebiteľských zmlúv a to na základe formulárových zmluvných a všeobecných zmluvných podmienok, ktoré obsahujú veľké množstvo neprijateľných podmienok, neprehľadne a zložito formulovanými podmienkami a oslovuje spotrebiteľov - najzraniteľnejšiu skupinu obyvateľov, ktorá nemôže týmto zmluvným podmienkam rozumieť za účelom dosiahnutia zisku, sa v tomto konaní domáha v dôsledku porušenia svojich práv súdnej ochrany a nemajetkovej ujmy. Na všetkých súdoch SR je vedené množstvo exekučných konaní a súdom je známe, že navrhovateľ v exekučných konaniach sa domáha aj takých plnení, ktoré sú zjavne neplatné pre neprijateľné zmluvné podmienky. Navrhovateľ pri ochrane svojich práv sa domáha ochrany svojich práv a dôsledného dodržiavania zákona ale v zmluvných vzťahoch so spotrebiteľmi už taký dôsledný nie je. Súd prvého stupňa tu poukázal na list Európskej komisie, a tam uvedené praktiky. Okrem iného je tam uvedené, že tieto podmienky sú pre spotrebiteľov veľmi tvrdé a zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov ich práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Ide teda o nebankovú inštitúciu.

Po skončení konania súd prvého stupňa voľne posúdil výsledky vykonaného dokazovania a na základe toho zistil hore uvedený skutkový stav. Vykonané procesné dôkazy zhodnotil z hľadiska ich pravdivosti voľnou úvahou. Starostlivo prihliadol na to, čo vyšlo v konaní v tejto veci najavo. Každý dôkaz zhodnotil osobitne a v ich vzájomnom vzťahu (§ 132 OSP).

Podľa zákonného ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd prvého stupňa odporcovi, ktorý účastník v konaní mal plný úspech nepriznal náhradu trov konania, proti navrhovateľovi, ktorý účastník vo veci nemal, lebo úspešný odporca náhradu trov konania nežiadal.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehote. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu

exekučného. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Nevykonal súd dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom č. 1/2014. Taktiež uviedol, že ak bol súdu doručený návrh na prerušenie konania, bol súd povinný ešte pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu rozhodnúť. Súd prvého stupňa následne uznesením č.k. 15C/10/2013-95 zo dňa 05.03.2015 uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Aj proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tými odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehala podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01.10.2002, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach podaného odvolania a zistil, že je potrebné ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP) a napadnuté uznesenie ako vo výroku vecne správne potvrdiť. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP.

Predmetom tohto konania je suma 125,- eur, ktorej zaplatenie sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a suma 376,18 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ako právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod. sp.zn. exekučného spisu EX 4379/2010. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.11.2010 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, t.j. až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty (omeškanie viac ako 204 dní).

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú

nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

K dôvodom odvolania vo všeobecnosti odvolací konštatuje, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

V prvom rade navrhovateľ vo svojom odvolaní namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom a nesprávne právne posúdenie veci. V tejto časti je odvolanie navrhovateľa dôvodné.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Základné právo priznané podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho podstata spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, a tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t.j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochrana základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp.zn. 15Er/92/2010, dňa 28.04.2010 bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor písomným podaním doručeným exekučnému súdu dňa 28.05.2010 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku č.k. SR 01123/10 zo dňa 18.03.2010. Dňa 15.10.2010 exekučný súd rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.11.2010. Následne exekučný súd exekučné konanie zastavil rozhodnutím č.k. 15Er/92/2010-40 zo dňa 10.06.2011, právoplatným dňa 01.07.2011.

Súd prvého stupňa v rámci zisťovania skutkového stavu veci správne vychádzal zo súdneho spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 15Er/92/2010, ktorého fotokópia sa nachádza v súdnom spise. Súd prvého stupňa však pri písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku nesprávne pri vyhodnocovaní skutkového stavu veci vychádzal zo situácie, že exekučný súd rozhodoval o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Odvolací súd poznamenáva, že v tomto prípade ako vyplýva zo súdneho

spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 15Er/92/2010 exekučný súd nerozhodoval o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora ale zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čiže konštatovanie súdu prvého stupňa ohľadom rozhodnutia exekučného súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora nekorešponduje so zisteným skutkovým stavom veci. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 OSP, čím spôsobil jeho nepreskúmateľnosť a takýmto postupom účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom, čo je zároveň dôvodom na jeho zrušenie odvolacím súdom. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami nepostupoval, nakoľko skutkový stav veci opísaný súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku nekorešponduje so zisteným skutkovým stavom veci vyplývajúcim zo súdneho spisu. Uvedené okrem nepreskúmateľnosti spôsobuje aj zmätočnosť napadnutého rozsudku a jeho nedostatočnú presvedčivosť.

V závere odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci bude vychádzať zo skutkového stavu veci, že v rámci namietaného exekučného konania došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, t.j. posúdi splnenie podmienok zodpovednostného právneho vzťahu, pričom za týmto účelom nariadi pojednávanie, na ktoré riadne predvolá všetkých účastníkov konania.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti z tohto dôvodu (nepreskúmateľnosti rozhodnutia), jeho zmätočnosti a nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (ods. 2), v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP).

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Vo vzťahu k námietke navrhovateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o poplatkovej povinnosti odvolací súd konštatuje, že táto nie je dôvodná. Argumentačne sa pritom stotožnil s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 294/2013 zo dňa 24.10.2013, v ktorom je uvedené, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí uviedol, že vyrubuje súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať. V tomto prípade súd prvého stupňa uviedol z akého dôvodu poplatkovú povinnosť uložil, v akej výške a podľa akej položky. Stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti tak zodpovedá a vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pri tvorbe súdneho rozhodnutia nesmie prevládať prílišný formalizmus.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy

súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu 3f) a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa Položky 7a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.10.2012, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20,- eur.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa súdny poplatok sa platí za žalobu a nie za odvolanie, odvolací súd poukazuje na § 6 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. V tomto prípade je podané odvolanie vo veci samej, preto bolo dôvodné súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj v odvolacom konaní vyrubiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov bola do sadzobníka včlenená novelou účinnou od 01.10.2012. Ustanovenie § 18ca je ustanovením intertemporálnym v súvislosti s účinnosťou novely zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z.z. Aby sa toto ustanovenie chápalo správne, treba vychádzať z celého kontextu zákona o súdnych poplatkoch a použiť definíciu pojmu poplatkový úkon, ako aj vznik poplatkovej povinnosti a ostatnú terminológiu používanú zákonom. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a to bolo začaté pred 01.10.2012, vyberajú sa poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1. Preto ak bolo odvolanie podané po 01.10.2012, aj keď samo konanie sa začalo pred 01.10.2012, použije sa právny stav účinný po 01.10.2012. Ide totiž o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.10.2012.

Poplatkový úkon (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) vznikol poplatníkovi - navrhovateľovi, ktorý podal odvolanie (§ 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch), ktoré podal dňa 21.10.2014 a to vo výške 20,- eur, t.j. v rovnakej sadzbe ako vo veci samej, nakoľko bolo podané proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.